

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 216/2011-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. mája 2011 predbežne prerokoval sťažnosť L. V., P., zastúpeného JUDr. L. M., usadeným euroadvokátom, Advokátska kancelária, P., Č., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9 So 23/2011 z 24. februára 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. V. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. apríla 2011 doručená sťažnosť L. V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 9 So 23/2011 z 24. februára 2011.

Sťažovateľ podal na Krajskom súde v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) opravný prostriedok proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie (ďalej len „Sociálna poisťovňa“) č. 340 214 7100 z 3. mája 2010 (ďalej len „rozhodnutie Sociálnej poisťovne“). Krajský súd rozsudkom sp. zn. 6 Sd 41/2010 z 11. novembra 2010 rozhodnutie sociálnej poisťovne o dôchodku sťažovateľa potvrdil a zaviazal Sociálnu poisťovňu na úhradu trov konania. V relevantnej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia krajský súd uviedol, že *„vo výroku rozhodnutia odporcu č. 340 214 7100 zo dňa 3.5.2010 je nesprávne uvedené ust. § 25 ods. 7 písm. b/ zákona č. 119/1990 Zb. namiesto správneho ust. § 25 ods. 7 zákona č. 119/1990 Zb. Táto chyba je chybou v písaní v písomnom vyhotovení rozhodnutia, ktorú odporca podľa vyššie citovaného ustanovenia opraví. Rozhodnutie odporcu z 3.5.2010 je napriek tejto chybe v jeho výroku vecne správne a zákonné a navrhovateľ ním nebol na svojich právach vyplývajúcich z dôchodkového zabezpečenia nijako ukrátený alebo poškodený.*

Vzhľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia, súd nezistil nezákonnosť v rozhodnutí odporcu a preto podľa ust. § 250q ods. 2 O.s.p. preskúmané rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.“

Proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 Sd 41/2010 z 11. novembra 2010 podala Sociálna poisťovňa odvolanie, ktorým napadla výrok týkajúci sa náhrady trov konania. Namietala, že krajský súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania podľa zásady úspechu, pričom však rozhodnutie Sociálnej poisťovne v plnom rozsahu potvrdil, čo je v rozpore so zásadou zodpovednosti za výsledok konania.

Najvyšší súd o odvolaní Sociálnej poisťovne rozhodol uznesením sp. zn. 9 So 23/2011 z 24. februára 2011, ktorým výrok týkajúci sa náhrady trov konania zmenil tak, že účastníkom náhradu trov nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd uviedol, že *„v danej veci krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne, navrhovateľ teda v konaní nebol úspešný a to ani v časti. Vzhľadom na neúspech v konaní neboli splnené zákonné podmienky pre priznanie náhrady trov konania navrhovateľovi. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd rozsudok krajského súdu v napadnutej časti zmenil podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 220 O.s.p.“*

Sťažovateľ svoju sťažnosť podanú ústavnému súdu odôvodnil tým, že „v danej veci došlo k tomu, že po podaní opravného prostriedku Sociálna poisťovňa svoje pôvodné rozhodnutie opravila.

Ak teda Krajský súd v Košiciach potvrdil takto opravené rozhodnutie, bolo zjavné, že žaloba bola podaná dôvodne, a to prinajmenšom v časti, na ktorú Sociálna poisťovňa reagovala opravou.

Výrok Krajského súdu v Košiciach o trovách konania bol teda správny.

Oproti tomu Najvyšší súd SR prehliadol, že napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne bolo po podaní opravného prostriedku najprv Sociálnou poisťovňou opravené a až potom bolo Krajským súdom potvrdené.“

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti namieta, že najvyšší súd v napadnutom uznesení tvrdí, že sa do vydania rozhodnutia (t. j. 24. februára 2011) k odvolaniu nevyjadril, čo však nie je pravda, pretože sťažovateľ sa vyjadril, a to podaním zo 14. februára 2011.

V závere sťažnosti sťažovateľ navrhuje prijať sťažnosť na ďalšie konanie a vo veci samej rozhodnúť týmto nálezom:

„1. Uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.2.2011 sp. zn. 9So/23/2011 bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.2.2011 sp. zn. 9So/23/2011 sa zrušuje.

3. Sťažovateľovi sa priznáva primerané zadostučinenie vo výške 200,- Euro, ktoré je Najvyšší súd SR povinný vyplatiť k rukám sťažovateľa do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.“

Zároveň sťažovateľ požiadal aj o náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 9 So 23/2011 z 24. februára 2011. Ťažiskom argumentácie sťažovateľa je jeho právny názor, že najvyšší súd nezohľadnil „*zmenené chovanie Sociálnej poisťovne po podaní opravného prostriedku*“.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre viackrát poukázal na vzťah čl. 6 ods. 1 dohovoru k čl. 46 ods. 1 ústavy (respektíve čl. 36 ods. 1 listiny). Ústavodarca formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy (respektíve čl. 36 ods. 1 listiny) vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (napr. II. ÚS 71/97, III. ÚS 279/09). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Ústavný súd v rozsahu sťažnostného petitu preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ nebol úspešný v konaní, a to ani sčasti, preto je toho názoru, že neboli splnené zákonné podmienky pre priznanie náhrady trov konania sťažovateľovi. Z uvedeného dôvodu najvyšší súd podľa § 250ja ods. 3 vety druhej v spojení s § 220 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) zmenil rozsudok krajského súdu v napadnutej časti tak, že nepriznal účastníkom náhradu trov konania. Námietka sťažovateľa, že počas konania na krajskom súde došlo k oprave výroku rozhodnutia Sociálnej poisťovne, a preto bol opravný prostriedok podaný dôvodne a má nárok na náhradu trov konania podľa názoru ústavného súdu neobstojí, pretože, ako už to konštatoval krajský súd vo svojom rozsudku, k takejto oprave výroku rozhodnutia Sociálnej poisťovne môže podľa § 209 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov dôjsť kedykoľvek. Podstatné pre určenie nároku na náhradu

trov konania v posudzovanom prípade je skutočnosť, či sťažovateľ bol v konaní úspešný aspoň sčasti alebo nie. Vzhľadom na vecnú správnosť a zákonnosť rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. 340 214 7100 z 3. mája 2010, ktorú konštatoval krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, a skutočnosť, že týmto rozhodnutím sťažovateľ nebol žiadnym spôsobom ukrátený na svojich právach z dôchodkového zabezpečenia, krajský súd rozhodnutie Sociálnej poisťovne potvrdil. Vzhľadom na uvedené je nepochybné, že sťažovateľ nebol v konaní úspešný ani sčasti a v danom prípade podľa názoru ústavného súdu nemožno hovoriť ani o dôvodne podanom opravnom prostriedku, pretože nedošlo k zmene rozhodnutia počas konania pred krajským súdom, ale len k oprave inej zrejmej nesprávnosti v písomnom vyhotovení rozhodnutia Sociálnej poisťovne, preto skutočne nebol daný dôvod na priznanie náhrady trov konania.

Ústavný súd tak po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dospel k záveru, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a závery v ňom uvedené sú správne a sú ústavne udržateľné. Najvyšší súd v napadnutom uznesení podľa názoru ústavného súdu primeraným spôsobom vysvetlil dôvody, na ktorých založil svoje rozhodnutie.

Ústavný súd ďalej konštatuje, že najvyšší súd postupoval v súlade s relevantnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, ktoré ústavne akceptovateľným spôsobom interpretoval a aplikoval preto aj jeho právne závery sú ústavne akceptovateľné. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že námietky sťažovateľa sú v tomto smere neopodstatnené.

Nad rámec týchto dôvodov ústavný súd poznamenáva, že samotné podanie opravného prostriedku sťažovateľom, ktorý obhajuje svoje právo na to, aby rozhodnutie správneho orgánu bolo po všetkých stránkach bezchybné, nebolo jeho jedinou možnosťou domáhať sa svojich práv, pretože v okolnostiach prípadu je zřejmé, že vo výroku rozhodnutia Sociálnej poisťovne išlo o zjavnú nesprávnosť (chybu v písaní), o opravu ktorej mohol sťažovateľ požiadať priamo Sociálnu poisťovňu, čím by sa vyhol vzniku trov v konaní pred krajským súdom.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd tiež opakovane judikoval, že pokiaľ preskúmanie postupu alebo rozhodnutia orgánu štátu v rámci predbežného prerokovania nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05), je možné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2011